

اولین همایش بین المللی نوآوری و تحقیق در هنر و علوم انسانی
The first International Conference on Innovation and Research in Arts and Humanities
مطالعه موردی عوامل اجتماعی تأثیرگذار بر اعتیاد مردان ساکن
در سکونتگاههای غیراستاندارد جنوب شهر شیراز

طیبه الله پناهزاده 1

دانش آموخته کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم، ایران

دکتر کرامت‌اله راسخ 2

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم، گروه جامعه‌شناسی، جهرم، ایران

چکیده:

پژوهش حاضر به منظور سنجش میزان سوء مصرف مواد مخدر و عوامل اجتماعی مرتبط با آن در سال ۱۳۹۱ انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش ۲۴۶۵۹ نفر مردان معتاد سکونتگاههای غیراستاندارد جنوب شهر شیراز می‌باشد. حجم نمونه برآمده از فرمول نمونه‌گیری کوکران برابر با 378 نفر است. برای نمونه‌گیری از شیوه نمونه‌گیری در دسترس اتفاقی استفاده شد. روش پژوهش توصیفی و از نوع پیمایشی است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه نیمه استاندارد است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون، آزمون t دو گروه مستقل، آزمون f تحلیل واریانس، آزمون کروسکال والیس، تحلیل رگرسیون و تحلیل مسیر استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد که بین متغیرهای خودپنداری، میزان تحصیلات پاسخگو، میزان دسترسی به مواد مخدر، حمایت خانواده، سن، شروع روابط جنسی در سنین پایین، عزت نفس، امید به آینده و معاشرت با افراد معتاد و سوء مصرف مواد رابطه معنادار وجود دارد. همچنین، بین متغیرهای محل سکونت و نوع ماده مصرفی نیز ارتباط هست. این در حالی است که در نتایج میان میزان تحصیلات پدر و مادر، شغل پدر و مادر، وضعیت شغلی فرد، قومیت، اعتیاد تعداد اعضای خانوار و سوء مصرف مواد تفاوت معناداری پیدا نشد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که متغیرهای مستقل خودپنداری، میزان دسترسی به مواد مخدر و تحصیلات فرد که روی هم رفته 18 درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کنند. متغیرهای حمایت خانواده، سن و معاشرت با افراد معتاد خارج از معادله رگرسیون قرار گرفتند.

کلمات کلیدی: عوامل اجتماعی، اعتیاد جوانان، سکونتگاههای غیراستاندارد، جنوب شیراز